

Stanovisko hodnotící komise k návrhu jmenování uchazeče profesorem

Uchazeč: Doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.

Vysoká škola: Masarykova univerzita

Fakulta: Lékařská

Profesorský obor: Psychiatrie

Složení komise:

Předseda: Prof. MUDr. Jaromír Švestka, DrSc., emeritní profesor,
Psychiatrická klinika FN Brno

Členové: Prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc, FRCPsych.,
Národní ústav duševního zdraví, Praha

Prof. MUDr. Ján Praško-Pavlov, CSc.,
Psychiatrická klinika LF UJEP a FN Olomouc

Prof. MUDr. Jiří Horáček, PhD.,
Národní ústav duševního zdraví, Praha

Prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.,
Neurologická klinika FNuSA, Brno

Stanovisko hodnotící komise:

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Osobní a odborná charakteristika

Doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D. nastoupil na PK LF MU a FN Brno v roce 2000 po studiu na 3. LF UK v Praze. V průběhu studia zpracoval studentskou práci na téma „SPECT vyšetření u schizofrenie“.

- v roce 2003 úspěšně složil atestaci I. stupně z psychiatrie.
- v roce 2004 ukončil postgraduální studium v oboru psychiatrie (Souvislosti velikosti hipokampu u 1. epizod schizofrenie – MRI volumetrické studie) a získal titul Ph.D.
- v roce 2007 dosáhl odborné způsobilosti v oboru psychiatrie a získal EEG licenci.
- v roce 2010 dosáhl pedagogickou hodnost docenta pro obor psychiatrie (Imaging brain morphology in schizophrenia).
- od roku 2011 zastává funkci „principal investigator“ skupiny Behaviorální a sociální neurovědy v CEITEC-MU.
- v roce 2011 byl jmenován přednostou Psychiatrické kliniky LF MU.
- v roce 2012 se stal náměstkem pro vědu, výzkum a školství ve FN Brno.
- v roce 2013 byl pověřen řízením Ústavu psychologie a psychosomatiky LF MU.

- v letech 2003 a 2007 absolvoval zahraniční stáže v laboratoři NMR při Univerzitě v Utrechtu a v Psychiatric Neuroimaging Laboratory při Harvard Medical School, Boston, USA.

Výzkumná činnost, projekty výzkumu a vývoje

Doc. Kašpárek se podílel na 8 grantových úkolech. Hlavním řešitelem byl 2x, spoluřešitelem 6x. V současné době získal mezinárodní grant spolupráce mezi ČR a Rakouskem (Vídeňská univerzita) v oblasti sociální neurovědy. Výzkumné studie probíhaly nejen ve formě grantových projektů, ale řada studií i v rámci vlastní výzkumné aktivity.

Všechny výzkumné projekty byly úspěšně ukončeny (hodnocení A) a publikovány.

Hlavními tématy výzkumu byly zobrazovací metody mozku a jejich korelace s psychickými poruchami ve srovnání se zdravou kontrolní skupinou.

Nejprve byla používána morfometrie, posléze voxel-based morfometrie, použita poprvé v ČR, poté Deformation-based morfometrie (spolu s ing. Schwarzem). Spolu s Harvard Medical School a s pracovníky radiologické kliniky FN Brno byla provedena první DTI-traktografická studie v ČR.

Doc. Kašpárek v mezinárodní spolupráci jako jeden z prvních využil metod strojového učení k automatické diagnostice subjektů na základě obrazů mozku.

V druhé fázi byl výzkum zaměřen na funkční neuroanatomii, především u schizofrenie, zejm. motorických příznaků s využitím metod funkční konektivity, funkční konektivity sítí a efektivní konektivity.

Další metodou byla kvantitativní metoda hodnocení EEG a rozvoj metod evokovaných potenciálů pro výzkum kognitivních a emočních procesů u psychických poruch.

Spolupráce s výzkumnými pracovišti u nás i v zahraničí

K realizování uvedených cílů výzkumu a významnému překročení hranic klasické psychiatrie byla nutná široká spolupráce s tuzemskými i zahraničními pracovišti.

V rámci LF MU spolupráce zahrnovala Neurologické kliniky, Ústav biologie, Ústav farmakologie, Ústav anatomie, Radiologickou kliniku, Kliniku zobrazovacích metod, Neurochirurgickou kliniku FN USA aj.

V rámci MU: Institut Biostatistiky a analýz, Fakulta sociálních studií - Ústav psychologie, Fakulta informatiky, CEITEC – MU (MAFIL).

V rámci ČR: Ústav přístrojové techniky AVČR, Ústav farmakologie a toxikologie VFU, ESO konsorcium.

Zahraniční spolupráce: Harvard Medical School, Boston, USA, AVSR – Laboratorium kognitivnej neurovedy, Univesität Wien, SCAN Unit, UMC Utrecht neuroimaging laboratory, Univ. Sao Paulo, centro Universario de FEI.

Lze shrnout, že doc. Kašpárek zaměřením výzkumné činnosti rozšířil daleko za hranice klasické psychiatrie. Orientoval výzkum do oblasti neurovědy a speciálně na zobrazovací metody CNS. Zkoumal koreláty mozkových obrazů s klinickými symptomy a diagnózami, průběhem psychických poruch a možnosti predikce výsledků terapie.

Spolu s ostatními výzkumníky vyvinul a aplikoval nejen metody morfometrie mozku, ale i funkční anatomie. Další použitou metodou bylo kvantitativní EEG a evokované potenciály. K zpracování výsledků použil i nové statistické metody a výzkum zakončil aplikací automatických metod strojového učení, které slibují zavedení zobrazovacích metod do klinické praxe v psychiatrii.

Široký výběr cílů výzkumné činnosti v pro psychiatrii netradičních oblastech si vyžádal rozsáhlou vědeckou spolupráci s tuzemskými i zahraničními pracovišti. Realizace všech

proponovaných cílů svědčí zároveň i o mimořádných manažerských schopnostech doc. Kašpárka.

Odborná publikační činnost

Doc. Kašpárek celkem publikoval 43 článků v impaktovaných a 35 článků v recenzovaných časopisech. Přispěl 3 kapitolami do odborných knih, odeslal 5 článků do sborníků a 31 abstrakt z odborných setkání. Prvým autorem byl v 11/43 impaktovaných publikací a v 13/41 recenzovaných publikací. 34/43 článků bylo publikováno v zahraničních periodících. Odborné články doc. Kašpárka byly citovány 213krát (WOS).

Tématem většiny publikací je oblast zobrazovacích metod CNS a EEG. Další série prací pojednává o biologických terapiích (rTMS, hluboká mozková stimulace), následují témata delirium zvl. u alkoholiků a kognitivní dysfunkce u psychických poruch aj.

Všechna kritéria stanovená LF MU byla splněna a často překročena.

O aktuálnosti publikací svědčí vysoký počet citací a o kvalitě publikací uveřejnění v impaktovaných a recenzovaných zahraničních časopisech.

Přednášková aktivita

Doc. Kašpárek prezentoval 78 vyžádaných odborných přednášek. Přednášel v Utrechtu, Paříži, Florencii, Amsterdamu, Berlíně, Davosu, Colorado Springs, Mayo Clinic v Rochesteru, Tallinu, Vídni, a dalších zahraničních a tuzemských destinacích.

Uznání odbornou komunitou

Doc. Kašpárek je uznávaným a váženým odborníkem v oboru psychiatrie.

Je členem vědecké rady LF MU, členem komise IGA MZČR, členem redakční rady World Journal od Biological Psychiatry, Psychiatrie pro praxi, Assoc. Editor Activitas Nervosa Superior.

Zúčastňuje se aktivně práce v České psychiatrické společnosti, výboru České neuropsychofarmakologické společnosti, výboru Společnosti pro Biologickou psychiatrii, je členem Schizophrenia International Research Society.

V roce 2006 obdržel cenu American Psychiat. Ass. a ČPS (Morfologie šedé hmoty mozku u schizofrenie).

Byl předseda a člen organizačních a programových výborů Čs.-slov. sjezdu v Brně, World Congress of Biol. Psychiatry Praha, sjezdu České psychiatr. společností, mezinárodní Konference CINP v Brně, Konferencí ambulanti psychiatrie v Olomouci aj. V současnosti organizuje v pozici prezidenta sjezdu další Česko-Slovenský psychiatrický sjezd, který se bude konat letos v říjnu v Brně.

Výčet aktivit potvrzuje jeho široké uznání odbornou komunitou.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru Psychiatrie na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Pedagogická činnost

Práci vysokoškolského pedagoga zahájil doc. MUDr. Tomáš Kašpárek v roce 2000 ve funkci asistenta LF MU. Zprvu vedl praktickou výuku a semináře studentů LF MU v psychiatrii a nyní přednáší kapitoly především z oblastí neurověd a podílí se na examinacích. Jeho přednášky jsou studenty aktivně vyhledávány a hojně navštěvovány a oblíbeny.

Doc. Kašpárek přednáší neurovědy/psychiatrii pro obor všeobecného a zubního lékařství LF MU, bakalářského studia v oboru ošetrovatelství pro všeobecné sestry, porodní asistentky a

fyzioterapeuty a magisterského studia pro všeobecné a zubní lékařství (dentální hygiena) a zdravotní vědy (fyzioterapie, optometrie, výživa člověka).

V rámci široké škály pedagogických povinností na LF vede 13 disertačních prací v oboru psychiatrie a neurověd, z nichž 2 byly již úspěšně obhájeny.

Vytvořil 4 pedagogické texty (Psychiatrická propedeutika, Zobrazovací metody v psychiatrii, Soubor kazuistik pro výuku klinického rozhodování v psychiatrii a 7 kapitol pro obecnou a speciální psychiatrii (Portál LF MU). Připravil rovněž 7 popularizačních textů a aktivit.

V rámci inovace výuky psychiatrie (spolu s prof. Příkrylem) začlenili do ní prvky tzv. systému orientace na problém k podpoře klinického rozhodování v psychiatrii. Připravuje rovněž inovaci výuky lékařské psychologie a psychosomatiky a komunikace.

Doc. Kašpárek se podílí na obecném směřování pregraduální a postgraduální výuky členstvím v oborové radě pro obor psychiatrie a komisi pro státní závěrečné, rigorózní a doktorské zkoušky a pro doktorské studijní programy.

V oblasti pedagogické činnosti bohatě splňuje kritéria, požadovaná LF MU a v mnoha směrech je překračuje. Inovoval výuku psychiatrie doplněním o neurovědy. V inovaci současných výukových programů pokračuje i v současnosti.

Závěr: Pedagogická kvalifikace uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru Psychiatrie na MU.

Souhrn

Souhrnně lze říci, že doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D. změnil poprvé v historii kliniky její výzkumné zaměření daleko za hranice klasické psychiatrie. Vědecká činnost byla reorientována prioritně do oblasti neurověd a speciálně zacílena na zobrazovací metody CNS. Byly zkoumány koreláty mozkových obrazů s klinickými projevy. K tomu doc. Kašpárek spolu se spolupracovníky vyvinul a aplikoval nejen morfometrické metody, ale i metody funkční anatomie, kvantifikovaných výsledků EEG vyšetření a evokovaných potenciálů. K zpracování výsledků použil i nové statistické postupy.

Výběr výzkumných cílů, v oblastech netradičních pro psychiatrii, si vyžádal rozsáhlou vědeckou spolupráci s tuzemskými a zahraničními pracovišti. Perfektní organizace této spolupráce svědčí i o mimořádných organizačních schopnostech doc. Kašpárka.

Návrh komise

Hodnotící komise uzavřela, že doc. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D. splňuje a v mnoha směrech překračuje požadavky Lékařské fakulty MU na úspěšné jmenovací řízení profesorem pro obor psychiatrie.

Komise po zhodnocení vědecké kvalifikace a pedagogické způsobilosti předkládá Vědecké radě Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity návrh jmenovat uchazeče doc. MUDr. Tomáše Kašpárka, Ph.D. profesorem v oboru psychiatrie.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise	5	
počet členů komise přítomných hlasování	5	
počet odevzdaných hlasů	5	
z toho		kladných 5
		záporných 0
		neplatných 0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Lékařské fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče profesorem v oboru Psychiatrie

zastavení řízení.

Brno, dne 2. 4. 2015